

fien ende bekennen sullen te mogen dienen ende profijteren tot welvaert, vordering, onderhoudenisse ende meerderinge van der voorschreven Charitate.

Gegeven in onser Stadt van Brusselle, den sevensten Octobris, in 't Jaer vijftien-hondert cen-en-der-tich. Onder geschreven: By den Keyser. Ende geteekent, *Baudewijns.*

2. *Placaet, Beroerende dat de Heydens ofte Egyptenaren binnen vier dagen uyt den Lande sullen moeten vertrecken. Den 21 Julij 1583.*

WILHELM by der gracie Godts Prince van Orangien, Grave van Nassau, Marquis vander Veere, Vlissingen, &c. Als representerende ende ons gedeferceert zijnde de Hooge Overicheyt van Hollandt, Zeelandt ende Vrieslandt, Den eersten gheswooren Exploicteur inden Hove van Hollandt hier op versocht, Saluyt. Al is 't soo, dat in voorleden tijden by verscheyden Ordonnantien ende Placaten ghepubliceert ende bevolen is geweest, dat alle die geene die hen seyden, hielden ofte reputcerden vander Egyptischer ofte Heydensche Natien te zijn, ende andere heur gheselschap volgende, ofte dragende de Kleederen ende Habijten, die d'voorz Heydens ofte Egyptenaren gewoonlijk zijn te dragen, hen terstont souden vertrecken ende absenteren uyt den Landen van herwaerts-over, sonder nimmermeer te mogen weder komen, hanteren noch verkeeren, alleen noch in geselschap, in Kleederen van Egyptenaren of andersints, opte verbeurte van lijf en goet. Des nochtans niet jegenstaende is tot onser kennisse gekomen, dat veele ende diversche Persoonen, hen seggende ofte uyt ghevende vande voorsz Natie te wesen, hen wederomme vervordert hebben in grooten getale, oock met gheweer te komen ende verkeeren inde voorsz Landen van Hollandt, hen onthoudende ende logerende ten Platten Landen, in diversche Dorpen, doende grooten overlast, verdruckinge ende gheweldt den goeden Onderfaten vanden voorsz Landen, 't welck saecken zijn van seer quaden exempele, die wy niet en begeeren te lijden, maer daer inne voorsien, tot verlichtinge vande voorsz Onderfaten ende Inghesetenen. **SOO IST**, dat wy 't selve aenghesien u ontbieden ende bevelen by desen, dat ghy terstont ende sonder vertreck u transporteert alomme binnen der Steden ende Plaetsen vanden Landen ende Graefschappen van Hollandt, Zeelandt ende Vrieslandt, daer men ghewoonlijk is uytroepinge ende publicatie te doen, ende aldaer van onsent wegen te pu-

bliceren ende bevelen, dat allen den geenen 'tzy Mans ofte Vrouws-persoonen hen seggende ende houdende vander voorschreven Natie van Egypten te zijn, ende andere heur geselschap, volgende ende dragende die Kleederen die de selve Egyptenaren ghewoonlijk zijn te dragen, van wat state ofte conditie die zijn, hen niet en vervorderen te komen binnen den voorschreven Landen ende Graefschappen van Hollandt. Ende dat alle die geene die inde voorschreven Landen jegenwoordelick zijn, 'tzy Mans ofte Vrouws-persoonen, hen daer te vertrecken binnen vier dagen nae de publicatie van desen, sonder nimmermeer inde voorschreven Landen weder te komen hanteren ofte verkeeren, allene ofte in gheselschap, in Kleederen van Egyptenaren, ofte andersints, ende dat op de verbeurte van lijf en goet. Ende tot onderhoudenisse van dese onse jegenwoordige Ordonnantie ende Verbodt, belasten ende bevelen wy den Procurcur Generael inden Hove van Hollandt, midtsgaders alle den Hoof-Officiers van Justitie, elcks in sijn bedrijve jegens den overtreeders van desen te procederen by executie vande voorschreven peynen, sonder eenige gratie, gunste, dissimulatie ofte verdrach. Authoriserende boven dien de voornoemden Officiers, ende elck van henlyuden, mitsgaders allen anderen Onderfaten nae de expiratie vande voorschreven vier dagen, den Contraventeurs van desen metter daet aen te tasten ende verseeckeren, ende jegens henlyuden rechtelijck te procederen soo 't behooren sal, van 't welke te doene mer datter aen kleeft, wy den selven Officiers ende allen anderen geven volkomen macht, autoriteyt ende sonderlingh bevel. Gegeven inden Hage onder 't Zegel van Justitie hier op ghedrukt in Placate, den cen-en-twintichsten Julij vijftien-hondert drie-ende-tachtich. Onder stont geschreven, By sijne Princelijcke Excellentie. Ter Relatie vanden President ende Raden over Hollandt, Zeelandt ende Vrieslandt. Ende was onderteyckent, *P. Hanneman.*

3. *Ordre op 't schouwen en bedelen der Leprosen. den 13 October 1586.*

MAURITIUS ghebooren Prince van Orangien, Grave van Nassau, Catzenelboge, Vyanden, Diets, &c. Marquis vander Veere ende Vlissingen, Heere van Sint Vijth, Daefburch, der Stadt Grave ende vanden Lande van Cuyck, &c. Gouverneur, Capiteyn Generael ende Admirael, mitsgaders den President ende Raden over Hollandt, Zeelant ende Vrieslandt. Alsoo wy gheadverteert zijn, dat in dese Landen komen ende conyverseren diversche Verspiers, onder decksel

van Leprosen, Ketelboeters, Kramers met Maerssen, Glaes-verkooopers, Spil-verkooopers, Sulpher-priemers, Saerge-verkooopers, Inct-verkooopers, Laken-verkooopers, Krijt-verkooopers, Quacksalvers, ende diergelijcke Landt-loopers, daer door de selve Landen ende de gemeene sake, geraecken in diversche inconvenientien, Ende bevonden dat eenige vande voorsz Leprosen vuyl geschouwt zijnde, haer-liedet Brieven van Leprosie by sterfte, transport, ende anders komen in handen van andere Persoonen, dan daer